

LETO XV

ŠTEVILKA 8

STRAŽA, 31. AVGUSTA 1977

uniles

novoles

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA LESNEGA KOMBINATA „NOVOLES“ STRAŽA PRI NOVEM MESTU

Titova življenjska pot

NADALJEVANJE

skupščino jeseni leta 1920, in v delavskih demonstracijah v zvezi z Obznano konec decembra leta 1920.

V začetku januarja leta 1921 se je pri iskanju zaposlitve napotil v Veliko Trojstvo (v bližini Bejlovara), kjer je delal kot strojnik v mlinu do leta 1925. Sprva je deloval v krajevni organizaciji KPJ, v začetku leta 1924 pa je postal član okrožnega komiteja KPJ za križevsko-bjelovarsko županijo. Po aretaciji avgusta leta 1925 se je zaposlil v ladjedelnici v Kraljevici. Prizadeval si je za partijsko in sindikalno organiziranje delavcev. Kot delavski zaupnik je leta 1926 organiziral stavko ladjedelniških delavcev, zato je bil sredi oktobra tega leta odpuščen z dela. Na povabilo nekaterih sindikalnih funkcionarjev je odpotoval v Beograd, kjer je nekaj časa — medtem ko je čakal na zaposlitev — poslušal predavanja v sindikalni šoli. Potem ko je zavrnil poskuse pristašev desne frakcije v KPJ, da bi ga angažirali v frakcijskih bojih, je zapustil Beograd in se januarja leta 1927 zaposlil v Smederevski Palanki. Zaradi revolucionarnega dela je bil v marcu leta 1927 ponovno odpuščen. Tedaj je prišel v Zagreb, kjer je delal kot sekretar oblastnega odbora Zveze kovinarjev Hrvatske. Jeseni istega leta je prevzel tudi funkcijo sekretarja Zveze usnjarsko-predelovalnih delavcev. V aprilu 1927 je postal član, od julija leta 1927 pa organizacijski sekretar mestnega komiteja KPJ Zagreb. Sredi julija 1927 je bil aretiran zaradi svojega prejšnjega delovanja v Kraljevici in nato obsojen na sedem mesecev zapore. Spričo okoliščine, da kazni ni bila takoj izvršljiva (obsojeni so se namreč pritožili višjemu sodišču), je bil Broz od jeseni leta 1928 spet na partijskem in sindikalnem delu v Zagrebu.

Kot organizacijski sekretar MK KPJ Zagreb je na osmi mestni partijski konferenci februarja 1928 (v svojem koreferatu s psevdonimom „Georgijević“) odločno nastopil proti frakcijam.

Konferenca je sprejela njegove predloge: o obsodbi frakcij, odpravljanju sektaštva, o preusmeritvi partije k življenjskim problemom delavskega razreda in vsega ljudstva. Broz so izvolili za političnega sekretarja

mestnega komiteja. Ta konferenca je pomenila začetek obratnega s frakcijami v vrhovih KPJ, kar je podprla tudi kominterna v svojem „Odrptem pismu članstvu KPJ“. Ker je organiziral prvomajske akcije leta 1928, je bil Broz obsojen na tri tedne zapore. Kmalu po dogodkih, ki so sledili 20. juniju, ko je bil v Narodni skupščini v Beogradu izvršen atentat na Stjepana Radića in druge prvake Hrvatske kmečke stranke, je organiziral politične akcije.

Brozova dejavnost je izražala najbolj pozitivna prizadevanja v KPJ, zlasti pa v delavskih sredinah. Na seji CK KPJ 20. junija leta 1928 so ga predvideli za člana nadomestnega biroja CK KPJ, 2. avgusta istega leta pa tudi za sekretarja pokrajinskega vodstva KPJ za Hrvatsko. Četrtega avgusta leta 1928 so ga ponovno zaprli in v tako imenovanem bombaškem procesu je bil obsojen na pet let težke ječe.

Josip Broz Tito kot sekretar KPJ pred začetkom 2. svetovne vojne

Meščanski tisk je tedaj prinašal senzacionalne vesti o obnašanju kovinarja, komunista Broza na sodišču in njegove izjave, da ne „priznava buržoaznega sodišča“, da je za njega „pristojno samo sodišče partije“ in da priznava, da je član „ilegalne Komunistične partije“, da je „širil komunistične ideje in propagi-

ral komunizem“, toda s kom je sodeloval in kako, o tem noče govoriti, „da je za svoje ideale pripravljen žrtvovati tudi življenje“.

Med prestajanjem kazni v Lepoglavi in Mariboru je spoznal mnoge komuniste iz vseh krajev Jugoslavije. Skupaj z njimi se je marksistično izobraževal in vodil boj za boljše pogoje kaznjencev. Bil je tudi sekretar kaznilniškega komiteja KPJ.

Ko je prišel 12. marca leta 1934 iz zapore, se je vključil v partijsko delo v Zagrebu. Julija leta 1934 je odšel na Dunaj, kjer je bil tedaj sedež CK KPJ, ki ga je medtem na seji 11. julija leta 1934 kooptiral za člana politbiroja. V tem času je prvič začel uporabljati poleg drugih — psevdonim Tito. Poleti in jeseni leta 1934 se je večkrat vračal v domovino, da bi pomagal organizirati pokrajinske konferenci KPJ v Hrvatski in Sloveniji in pripravljati IV.

kominterne kot sekretar delegacije KPJ (julij-avgust leta 1935), kot član predsedstva KPJ pri kominterni pa je opravljal še številne druge naloge. Hkrati si je vseskozi pridobival marksistično, vojaško in splošno znanje. V avgustu leta 1936 je bil sprejet sklep, da se mora CK KPJ, razen enega člana, vrniti v domovino. Titu je bilo naloženo, da prevzame krmilo partije, da je odgovoren za delo partije v domovini in da ustvari možnosti za oblikovanje vodstva v domovini. Od decembra leta 1936 do avgusta leta 1937 je preživel več kot sedem mesecev ilegalno v domovini. Večkrat je odpotoval na Dunaj, v Pariz, kjer je bil tedaj sedež CK KPJ. Od avgusta leta 1937, po odstranitvi Gorkiča, je Tito dejansko prevzel vodstvo partije.

V tem času je nastopila ena najhujših kriz za KPJ: v kominterni so razmišljali o njeni razpustitvi. Aretacijo njenih vodilnih kadrov v Moskvi so izkoristili frakcijski elementi, ki so poskušali prevzeti vodstvo. Kominterna je povsem pretrgala vezi s KPJ. Titu je uspelo obdržati kontinuiteto partijskega vodstva in enotnost partije ter revolucionarnega gibanja. Ob podpori partijskih kadrov v domovini je poživljal aktivnost KPJ, zlasti v boju proti profašistični politiki režima, za enotnost sindikalnega gibanja in za organiziranje mlade generacije. V začetku maja leta 1938 se je oblikovalo začasno vodstvo KPJ v domovini, nekoliko mesecev pozneje, ko so ga pozvali v kominterno, pa mu je uspelo preprečiti razpust partije. Januarja leta 1939 je izvršni komite kominterne odobril delo začasnega vodstva KPJ s Titom kot generalnim sekretarjem CK KPJ.

Po skoraj polletnem delu v domovini, kjer si je prizadeval za učvrstitev partije, in po posvetovanju jugoslovanskega partijskega aktiva (9. in 10. junija leta 1939 v Sloveniji) je Tito na poziv kominterne konec avgusta 1. 1939 ponovno odpotoval v Moskvo in ostal tam do konca novembra. Tedaj je med drugim analiziral politični položaj in opredelil pogloblitve naloge KPJ v razmerah, ki so nastale po sklenitvi pakta o nenapadanju med Sovjetsko zvezo in Nemčijo in po izbruhu druge svetovne vojne.

(Nadaljevanje prihodnjic)

10. seja sveta ZK NOVOLES

Za 10. sejo sveta ZK Novoles lahko rečemo, da je potekala v slavnostnem in delavnem vzdušju. Prvi del smo posvetili na novo sprejetim članom ZK, ki smo jim slovesno podelili knjizice. Od 13 novosprejetih članov je večina iz neposredne proizvodnje, kar kaže na pravilno uravnava kadrovske politike OO ZK v TOZD. Na ta način socialna struktura članstva ZK pridobiva kvaliteto, saj lahko ZK samo z neposrednim delom v proizvodnji v delovnem okolju, uresničuje naloge, ki so ji zadane s programom in ustavo.

V nadaljevanju seje je svet obravnaval gospodarsko situacijo za prvo polletje. Problematika ni bila nova, saj iz leta v leto bijemo bitko na gospodarskem področju z akcijskimi in stabilizacijskimi ukrepi. Lahko rečemo, da te bitke tudi izbojujemo, ne glede na napore, ki jih pri tem vlagamo. Tudi za letošnje leto ne moremo reči, da nam dovoljuje predah. Aprila smo si morali zastaviti dokaj zahtevne cilje v obliki amandmajev na gospodarskem planu Novolesa za 1977. Gospodarski plan je sicer kazal pozitivno poslovanje, vendar kljub temu premajhno glede na razvojni program Novolesa za 5-letno obdobje. Že takrat smo se zavedali, da vsako odstopanje od načrta pomeni stagnacijo razvoja Novolesa, to pa je prvo znamenje nazadovanja.

Položaj smo resno obravnavali na razširjenih političnih aktivnih TOZD. Dotaknili smo se problemov, ki pestijo posamezno TOZD. Kljub resnosti obravnavanih problemov je bilo v nekaterih TOZD opaziti določeno malodušje glede realizacije ciljev. Ta ugotovitev je bila zaskrbljujoča zato, ker so bili v zadnjih letih stabilizacijski programi sprejeti in realizirani z večjim zaupanjem v uspeh. Tudi 6-mesečni obračun ni pokazal željenih rezultatov.

Zaradi zelo kratkega roka za izdelavo 6-mesečnega obračuna in razprave na zborih delavcev je bilo takrat težko opraviti popolno poslovno analizo, ki jo kaže 6-mesečna bilanca, ker samo številke ne povedo vsega. Zato smo julija naredili temeljitejšo analizo stanja za vsako TOZD posebej. Na seji smo na podlagi razprav članov sveta iz vsake OO ZK, ki so ocenjevale gospodarski položaj bolj resno kot v julijskem obdobju, in razprave glavnega direktorja tov. Kneza in pom. glavnega direktorja tov. Kompana, dobili bolj celovito sliko za TOZD v Novolesu.

Proizvodno in komercialno je TOZD TSP kazala slab položaj; je sicer brez izgube, vendar pričakovani dohodek ne ustreza zastavljenim ciljem, posebej zaradi tega, ker smo od rekonstrukcije in planirane proizvodnje pričakovali veliko več.

Kljub razpravam in iskanju ustreznih rešitev v spomladanskem obdobju se položaj ni popravil in je zato imenovana sanacijska uprava. Izvršene so organizacijske spremembe in prerazporeditev kadrov, da bi čim bolje poslovali. Trenutna situacija kaže dokaj pozitiven premik, saj dosega v prvih dnevih avgusta realizirana proizvodnja planirano, kar se v zadnjih letih še ni zgodilo. Napori za

Ob sprejemu v ZK

obvladovanje težav so precej veliki in verjetno ne bodo mogli biti stalni. Zato bo morala TOZD z normalno delovno zmogljivostjo in z vsestranskim zavestnim angažiranjem slehernega zaposlenega doseči rezultate, ki jih dosega sedaj s tako velikimi napori. Gotovo bodo morale družbenopolitične organizacije z Zvezo komunistov na čelu opraviti še veliko dela in tako prispevati k uresničevanju zastavljenih ciljev.

TOZD TPP je tudi v težavah. Verjetno bodo potrebni dodatni ukrepi, kar so ugotavljali tudi OO ZK TOZD in samoupravni organi. Potrebno se bo še več posvetilo organizacijskim problemom, oceniti pravilnost kadrovske strukture, se o vseh zadevah odkrito pogovoriti in analizirati situacijo. Več pozornosti bo treba posvetiti kvaliteti in dogovorom komerciala – proizvodnja.

Realizacija plana v TOZD TAP tudi ni pozitivna. O tem so razpravljali politični aktiv in strokovna skupina v TOZD, ki jo je vodil glavni direktor. Imenovan je odbor, ki je do 22. 8. predložil plan ukrepov v TOZD. Začetek avgusta sicer kaže pozitiven premik, vendar je to glede na heterogenost proizvodno-komercialnih problemov prekratko obdobje za natančnejšo oceno.

Kljub slabemu položaju TOZD TVP, ki je imela na začetku leta planirano izgubo, lahko rečemo, da je z resnim pristopom že z amandmaji h gospodarskem planu, ko je pritegnila skoraj vse možne vire za izboljšanje rezultata, dosegla zelo dobre rezultate. Skoraj

800 milij. S din izgube je saniranih. Dinamika poslovanja je pozitivna, odpira pa se surovinska problematika, ki jo skušajo TOZD in komerciala rešiti.

Prvo polovico letošnjega leta je TOZD TDP zelo uspešno zaključila. Tudi julijsko in avgustovsko obdobje ne kaže bistvenih odstopanj, razen težav pri uvajanju novih artiklov. Tukaj se je pokazala pomanjkljivost tehnoloških rešitev, ki morajo biti pri novih artiklih hitreje. Dokumentacija mora biti za vsak artikel v celoti pripravljena, da bi lahko proizvodnja normalno potekala. Z večjimi napori je bil tudi ta problem rešen.

Požar v TOZD TPI in žagi Soteska, ko je pogorela žagalnica, terja dodatne napore v TOZD Žaga Straža, ker mora nadomestiti izpad žage Soteska. S premetitvijo delavcev iz Soteske v Stražo delajo 3 izmene, tako da bo delo potekalo normalno.

V TOZD Sigmat Brestanica je politični aktiv že julija ugotovil, da so večje težave v proizvodnji v Podlogu, kjer izdelujejo podnožja za kupole. Drugo polletje že kaže določene pozitivne premike. Odbor, ki pripravlja ustrezne ukrepe v TOZD TAP, bo vključil tudi to problematiko, ker gre za kooperantsko dejavnost.

OO ZK TOZD TES v jesensko-spomladanskem obdobju ni bila dovolj aktivna. Takoj ko je postal sekretar OOZK tov. Krštinč, je OO ZK začela bolj aktivno delovati. Dohodek ni zadovoljiv, imajo pa tudi izgubo

Med novosprejetimi člani ZK so bila tudi dekleta.

(Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)

v obratu družbene prehrane, s čimer se ukvarja posebna komisija. OO ZK je obravnavala tudi plan reorganizacije vzdrževanja v Novolesu, ki jo bomo izpeljali v sodelovanju zavoda za produktivnost Iskre v Ljubljani.

OO ZK DSSS je na zadnjih sejah obravnavala gospodarsko problematiko bolj z vidika pravilne organiziranosti, ki mora dati svoj delež pri realizaciji plana. Odprla je tudi vprašanja sodobnosti služb (razvoj, marketing), ki bi bile kos heterogeni problematiki proizvodnje in prodaje. Zaveda se, da samo dobro strokovno organizirana DSSS lahko v celoti zadovolji potrebe Novolesa.

V nadaljevanju razprave, katere se je udeležil glavni direktor, so obdelali še nekatera odprta vprašanja. Če obravnavamo problematiko TOZD združeno s celotnim Novolesom, lahko ugotovimo, da je premik Novolesa, upoštevajoč pozitivne tendence iz poteka razprave, dokaj sprejemljiv. Upoštevati moramo, da živimo na zelo razgibanem področju domačega trga in izvoza, kjer nimamo nobenih olajševalnih okoliščin. Surovina se draži, prodajne cene stagnirajo, obremenitve družbe so dokaj visoke, zato je takšen rezultat, upoštevajoč vse to, dokaj pozitiven. Seveda sedaj ne smemo obstati. Vsak najmanjši predah ali neuresničena naloga nas lahko zelo drago stanejo. Rezerv imamo zelo malo in gospodariti moramo zelo varčno.

Ugotavljamo tudi, da je trenutno malo ustvarjenih sposobnosti za obvladovanje vseh težav. Seveda je to vprašanje ljudi, ker tako široko problematiko lahko obvladamo le z dodatnim znanjem, ki si ga pridobimo pri delu. Tako si pridobivamo znanje, ki ga šola ne more dati.

Novoles zadnje dve leti ni na vrhuncu svoje ustvarjalnosti. Program petletnega razvoja tudi ni preveč ekspanziven. Žajema rekonstrukcijo TOZD in dograditve tovarne v Metliki. Rekonstrukciji TSP sledijo Žaga, TDP, TAP, TPP, Sigmat in morda TVP. Uresničitev teh nalog bo Novolesu prinesla novo ekonomsko moč za pripravo projektov, med katere sodi tudi TVP.

Drugi del je popolna strokovna in samoupravna organiziranost. Odprta vprašanja so področje marketinga, tehnologije, razvoja ter organizacije. Brez poglobljene analize teh problemov ne moremo rešiti. Zato smo verificirali pogodbo z Iskro — Birojem za industrijski inženiring iz Ljubljane, ki nam

bo pomagal pri razreševanju te problematike. Obdelali bomo kompletno reorganizacijo režijskega kadra in končali uvajanje novega sistema za ugotavljanje in razporejanje osebnih dohodkov. Na sejah sveta smo že večkrat razpravljali o teh vprašanjih; zavedati se moramo, da je to izredno zahtevno družbeno vprašanje. Ne bomo mogli dovoliti, da bi delali manj, kot je potrebno, in pridobivali večji dohodek, kot ga zaslužimo. Ti dve poglavni vprašanji bomo razrešili v naslednjih mesecih.

Strokovni in teoretični del uresničevanja zakona o združenem delu gre h koncu. Probleme, ki smo jih nakazali v spomladanskem obdobju na razširjenih političnih aktivih, zborih in TV oddaji, komisije obdelujejo v osnutkih sporazumov, ki jih bomo dali v jesenskem obdobju v javno razpravo. Tudi to vprašanje ne bo enostavno. Realno in z visoko mero družbene zavesti bomo morali obdelati dohodkovni del, ki bo vsak TOZD postavil pred realno gospodarsko situacijo v kateri bodo morale TOZD najti ustrezne rešitve. Na koncu akcije bo Novoles imel drugačno obliko. Odgovornost moramo čedalje bolj postavljati v ospredje. Spremembe in jasne zahteve za dvig ekonomske moči, samoupravne organiziranosti, produktivnosti, bodo terjale tudi dosledno izvrševanje nalog.

Zato se svet zaveda, o tem je bil govor tudi v OO ZK, da nalog ne bomo mogli kar naprej zanemarjati. Tisti, ki ne bodo mogli opraviti zadanih in dogovorjenih nalog, bodo morali te odstopiti drugim.

Po razpravi je svet sprejel sklepe, ki naj usmerjajo delo OOZK.

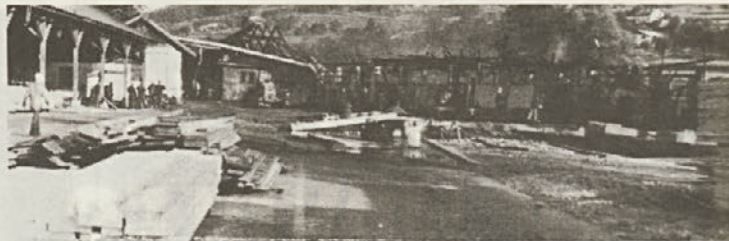
Svet še naprej obvezuje vse OO ZK, da v naslednjem polletju redno spremljajo gospodarsko situacijo TOZD. Pri tem se OO ZK ne smejo zadovoljiti samo s trenutno situacijo, ampak morajo ocenjevati in analizirati probleme, ki se lahko pojavijo v bodočnosti, in se nanje pripraviti. To se pravi, da morajo imeti pred očmi tudi dolgoročno poslovanje.

Svet pozitivno ocenjuje prizadevanje poslovnega odbora in strokovnih služb glede sprejetih sanacijskih ukrepov.

Ker je bodoča problematika še bolj zahtevna, meni svet ZK, da se morajo OO ZK še naprej prizadevati za izobraževanje in vključiti strokovni Novolesov kader.

OO ZK se morajo resno pripraviti za obvladovanje nalog, ki nas čakajo v jesensko-spomladanskem obdobju.

J. Š.

Rdeči petelin

Soteska s svojo žago, ki je postala v času razvoja Novolesa nekaj častitljiv simbol začetka lesne industrije na Dolenjskem, je v noči iz srede na četrtek, iz 3. na 4. avgust, dobila grozljivega obiskovalca.

V tej noči je kurjač Anton Virant opazil v žagalnici, ki stoji nasproti, ogenj in o tem nemudoma obvestil čuvaja Franca Puclja. Nato so se dogodki vrstili nakako tako. Virant in Pucelj sta ugotovila, da ognju ne bosta sama kos, zato je Virant vključil sireno.

Že po treh do petih minutah so pri gašenju sodelovali Sotesčani, ki so v večini zaposleni v TOZD TPI, kamor sodi tudi žaga.

V akcijo sta bili takoj vključeni dve motorni brizgalni soteski gasilci, nato so se gašenju pridružili še gasilci z Dvora, nekaj pozneje pa poklicni gasilci iz Novega mesta ter gasilci iz GD Dol. Toplice, Vavta vas, Podturen in Dol. Straža.

Kljub izrednim naporom vseh, ki so sodelovali v tem boju, se ni dalo nič več rešiti.

Obstojala pa je resna nevarnost, da rdeči petelin preskoči na sosednjo kotlovnico, ki stoji le 5 m od žagalnice. Zato so se naperi gasilcev usmerili prav na zavarovanje kotlovnice. Če jim to ne bi uspelo, je bilo pričakovati tudi ogenj v gozdu, ki sega prav do kotlovnice.

Kaj bi pomenil za TOZD TPI požar v kotlovnici? Kotlovnica je tako rekoč srce TOZD TPI, ki poganja oziroma daje energijo za večino strojev v oddelku za plastifikacijo ivernih plošč. Na srečo so dobili bitko za kotlovnico.

Da bi dobili bolj plastično predstavo o dogodkih v tej

noči, sem zaprosil tov. Janka Kovačca, naj mi pove, kako je on doživel požar.

„O požaru so me obvestili po telefonu. V Sotesko sem se pripeljal s predstavnikom milice iz Novega mesta, ki je po službeni dolžnosti hitel v Sotesko. Ob mojem prihodu se je ogenj že tako razširil, da žagalnici kljub prizadevanju vseh gasilcev ni bilo več pomoči. Naš napor smo posvetili zaščiti kotlovnice in seveda zadušitvi ognja v žagalnici.“

In kaj sedaj? Škoda je nedvomno velika. Posledice bomo morali odpraviti.

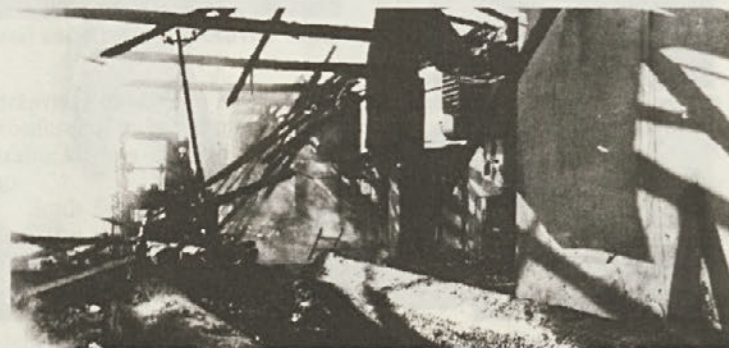
Namestnik glavnega direktorja dipl. ing. Mirko Pečar je na vprašanje, kako bomo škodo in posledice požara sanirali, povedal sledeče:

Škodo bo delno poravnala zavarovalnica. Žago bomo obnovili, tako da bo njen videz tak kot pred požarom. To je namreč zahteva Zavoda za spomeniško varstvo. Glede same opreme lahko rečem, da bo za razliko od prej montiran en sam „gater“ s kapaciteto 20.000 m³ na leto (v eni izmeni).

Žaga bo mehanizirana, tako da bodo odpadla težka delovna mesta. Tudi število zaposlenih v novi žagalnici bo manjše. Uredili bomo nove sanitarne in garderobne prostore.“

Na vprašanje, kaj je povzročilo požar, je tov. Pečar dejal, da se s tem ukvarjajo strokovnjaki in da zaenkrat ni možno reči nič konkretnega.

Vsekakor je razveseljivo, da bo žaga v Soteski obnovljena, prepričani smo, da bo obnovitev potekala kar se da hitro, kajti Soteska brez žage ne bi bila več Soteska.

Delavski svet Novolesa

V petek, 29. 7. 1977, je bila v sejni sobi 6. redna seja delavskega sveta delovne organizacije. Bila je zelo dolga, saj je obsegala kar enajst točk dnevnega reda.

Pri pregledu sklepov s 5. redne seje, ki je bila 12. 4. 1977, je bilo ugotovljeno, da smo večino sklepov uresničili. Pod to točko je bil dokončno potrjen tudi sklad skupne porabe.

Druga točka dnevnega reda je bila polletni obračun. O tem so prej govorili že na zborih delavcev, zato je DS DO potrdil polletni obračun.

Tudi o tretji točki dnevnega reda, o gospodarskem načrtu za leto organizacij potrdile, razen delegacije TOZD TAP, ki bo o planu še razpravljala in bo o njem odločala kasneje, ker imajo določene pomisleke.

V četrti točki dnevnega reda smo obravnavali gospodarsko stanje v TOZD Tovarna stilnega pohištva. O stanju v tej temeljni organizaciji je v današnjem časopisu obišnejši članek; delavski svet je potrdil sanacijski program za to TOZD.

Naslednja točka dnevnega reda je bila potrditev samoupravnih splošnih aktov, in sicer: samoupravnega sporazuma o štipendiraju izobraževanju varstvu pri delu; pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o delitvi osebnih dohodkov. Delavski svet je pod to točko sprejel tudi pravilnik o varstvu pred požarom in potrdil program uresničevanja zakona o združenem delu.

Splošnemu ljudskemu odporu je bila posvečena 6. točka dnevnega reda. Imenovan je bil komandir teritorialne obrambe, potrjen načrt civilne zaščite v delovni organizaciji, imenovan odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v delovni organizaciji ter vodje obrambnih priprav in upravitelj vojnega

načrta. Prav tako je bil potrjen tudi obrambni načrt delovne organizacije in imenovan načelnik narodne zaščite v Novolesu.

Sedma točka dnevnega reda je obravnavala zaključni račun firme IFC New York, ki je bil na delavskih svetih TOZD že sprejet, DS DO ga je le potrdil.

Tudi osma točka dnevnega reda je bila posvečena tuji firmi, in sicer „CHATAM COUNTY FURNITURE INDUS TRIES“ s sedežem v High Pointu. O pristopu k tej firmi so prej odločali že delavski sveti TOZD ki so soglasno pristopili k tej družbi. Delavski

svet je potrdil pristop k tej firmi, za podpis sporazuma pa je bil pooblaščen glavni direktor tov. Jože Knez.

Družbeni dogovor o razvijanju zunanjetrgovinske menjave blaga in storitev, izboljšanju njune regionalne strukture ter racionalnemu nadomeščanju uvoza za obdobje 1976–1980 (9. točka dnevnega reda) so prej sprejeli vsi zbori delovnih ljudi v Novolesu, zato je tudi delavski svet to soglasno potrdil.

Delavski svet delovne organizacije je že na 4. redni seji dne 26. februarja 1977 obravnaval problematiko družbene prehrane in imenoval posebno komisijo, ki naj bi pregledala kalkulacijo in cene jedil v obratu

družbene prehrane. Predsednik komisije je v 10. točki dnevnega reda podal poročilo. Ugotovitve komisije, ki jih je DS potrdil, so:

- imenovati je treba organ, ki bo stalno spremljal delo družbene prehrane
- izdelati je potrebno normative za vse obroke, ki jih je treba verificirati prek organa, ki bo spremljal delo kuhinje
- potrebna je večja disciplina pri naročanju obrokov (malica do 7. ure, kosilo do 10. ure)
- prepovedano je vsako prodajanje živil in materiala iz skladišča v kuhinji
- bloke za malico in kosila izdajajo v TOZD, samo za

DSS pa v kadrovskem oddelku

– pavšal za vse zaposlene v kuhinji je blok za malico

Izgubo kuhinje, ki znaša za polletje okoli 400.000 din, bo obravnaval poslovni odbor, saj zaenkrat ni bila sprejeta po- višana dotacija od 7,55 na 9,00 din za blok.

Pod točko razno smo najprej obravnavali pritožbo glede stanovanja, ki je bila zavrnjena. Glede dveh dni dopusta na težka delovna mesta je delavski svet spremenil sklep s 5. redne seje in potrdil predloge delavskih svetov TOZD oz. komisije. Za delegata v ustanovno skupščino splošnega združenja gospodarstva in lesne industrije je bil imenovan namestnik glavnega direktorja.

Seja je trajala od 8. do 13.20 ure.

M. G.

Brigadirji v Suhi krajini

Naš naslov je: Naselje MDA Suha Krajina 77, Prevole. Delovno mesto jarek — cesta. Vstajanje je vsako jutro ob 4. uri, delamo pa v vsaki izmeni 126 ur. To je po sedem ur na dan, po potrebi tudi več.

Sicer pa nismo tukaj samo zaradi dela, ampak smo v šoli življenja, v šoli, ki nima primere. To je šola samoupravljanja, šola uvajanja in šola obrambe in zaščite. Mi smo vsestranski. Brigadirsko politično šolo obiskuje prav vsak brigadir. Poslušamo deset ali več predavanj, ki so v večernem času, v vsaki izmeni pa je prva sobota obrambni dan.

Učimo se samostojnega življenja. V to nas silita samozavest in tempo življenja, ki nas sili, da delamo hitro, učinkovito in dosledno. Vsako jutro odidemo na delovišče čili in

nasmejani, s pesmijo in udarnimi vzkliki.

V vsaki vasi, kjer se zasliši naša pesem, je kmalu viden tudi naš trud. Skozi vasi in polja, gozdove in puste košenice kopljemo meter in več globok jarek, za kar je potrebno mnogo truda, a vseno nam ni težko, saj se vedno izkaže, da je to delo še kako koristno. Kaj kmalu po ceveh teče čista pitna voda, v gospodinjstva, kmečka poslopja itd.

Pa ne samo jarek in cesta, v vasi prinašamo radost ostarelim, ki so jih otroci zapustili in odšli v svet zaradi slabih življenjskih pogojev. Mi skušamo te pogoje izboljšati in jih tudi bomo. V prenekateri vasi že teče voda in bo še v mnogih. Vsako gospodinjstvo si bo lahko privoščilo to dragoceno tekočino tudi v najbolj sušnih poletnih mesecih.

Naj povem, kje vse delamo in koliko smo naredili samo v letošnjem letu. Zasuli smo vodovodni jarek in rezervoar, skupaj 1.300 m. Izkopali, položili cevi in zasuli 1.600 m jarka. To je bilo naše letošnje prvo delovišče. Vas Lopata že ima vodo. Uredili smo okoli 2.000 m brežine ob novi cesti Prevole — Sela in tlakovali 600 m te ceste. Ti dve delovišči sta v občini Novo mesto, v KS Hinje, in smo zanje porabili najmanj časa. V KS Struge, ki je v kočevski občini, smo izkopali in zasuli že 2.500 m jarka, čaka nas še skoraj toliko dela. V KS Ambrus, občina Grosuplje, smo izkopali 1.000 m jarka za električni kabel od črpališča do rezervoarja v Višnjah. To smo naredili s popoldanskim udarniškim delom. Tu nas čaka še 1000 m vodovodnega jarka.

In nazadnje še KS Dobrič v občini Trebnje. Od Dobriča do Dobreve smo udarniško izkopali 600 m dolg in 130 cm globok jarek ter še dva odcepa, v skupni dolžini 400 m.

Glavno delo pa je na trasi Dobrič — Vrbovec, kjer kopljemo 2.600 m dolg in 140 cm globok jarek. Še nekaj dni in tudi tu bo stekla voda.

Udarniško pomagamo kmetom, ostarelim, onemoglim. Največ pomagamo mladim pri izdelavi športnih igrišč, pri popravilu vaških poti in pri obnovi gospodarskih poslopij.

In še nekaj o prostem času brigadirjev. Tega pri nas ni. Če

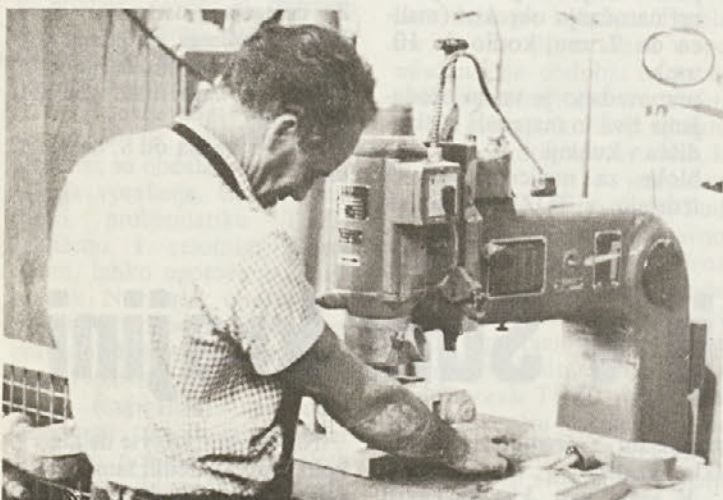
Na akciji v Vavti vasi.

(Nadaljevanje na 12. strani)

TOZD TG

Oblikovni rez

Glej ga šmenta! Spet nagaja.

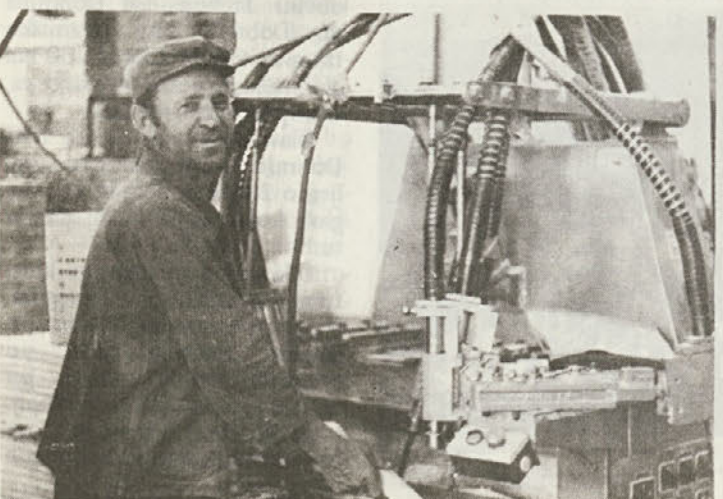
Šablona in zzzzzk ob rezkarju.

Vpeti moramo skrbno.

Krtača na Dvoru je res nabrita.

In še mene je ujel.

Tračna brusilka

Z današnjim fotografskim zapisom vam predstavljamo Tovarno gugalnikov na Dvoru. Lokacija same tovarne v kateri je zaposlenih 35 žena in 36 moških, je neposredno ob Krki, ki je v tem delu še neoneopredeljena. To nam potrjuje v neposredni bližini ležeča ribogojnica. Tovarna gugalnikov je mlada TOZD. Prav tako, kot se vsi mladi ljudje bogatijo z izkušnjami starejših, se tudi TG na Dvoru povezuje in uči (lahko rečemo, da uspešno) s TOZD TDP. Z današnjim zapisom se poslavljamo od TOZD, ki so proizvajalec vezane na les. Do konca leta pa vam bomo predstavili še tovarne: v Trebnjem, v Brestanici in v Metliki. (Tekst in fotografije: V. Kastner)

Hopla! Obdelovanca sta obrnjena

Kljub strojem ne gre brez rok.

Pazi, da si ne zamažeš prste

Budno oko ničesar ne izpusti

No, tule bo pa mehko

Lužimo tudi pri nas

Lahko bi rekli: „Gugalnik v paketu“.

Včeraj in danes

Letos septembra bo minilo 30 let, odkar je v Novem mestu začela delati tovarna igrač, sedanja TOZD Tovarna drobnega pohištva. V njej še danes delajo: Štefka Saje, ki je letos 5. maja dopolnila 30 let delovne dobe, Ljudmila Repše, Ivan Miklič in Marija Ivanetič, ki so v naši TOZD po delovni dobi med najstarejšimi delavci. Kaj mislijo o nekdanjem in današnjem delu in življenju so povedali:

Štefka Saje: „Na takratni borzi za delo so me obvestili, da lahko delam v Ljubljani v tovarni igrač. Preselila sem se v Ljubljano in se 6.5.1947 zaposlila. Septembra istega leta se je tovarna preselila v Novo mesto. Takrat sem bila stara 19 let. V začetku sem delala v lakirnici, potem pa v montaži, kjer delam še danes. Montirali smo razne igrače in stole. Montaža je bila v prvem nadstropju stavbe in kadar dvigalo ni delalo — večkrat se je pokvarilo — smo vse elemente nosili na rokah po stopnicah.

Kadar je bilo udarniško delo, smo tekmovali, kdo bo naredil več ur. Na posebni tabli so vodili evidenco udarniških ur in vsak je za vsakega vedel, koliko je napravil.

Danes je popolnoma drugače. Dopust dobiš po šestih mesecih neprekinjenega dela, takrat pa sem ga lahko dobila šele po enajstih mesecih. Bolniške prej ni bilo toliko, čeprav je bila plačana 100%. Mladina danes nima toliko spoštovanja do starejših, kot smo ga imeli mi. Tudi ne dela tako zavzeto, kot mi takrat. Nekaj me moti pri osebnih dohodkih. Minulo delo pri nas starejših delavcih še ni dovolj upoštevano. Tudi ne

moremo več dosegati norme, ki je kljub naši izčrpanosti ostala enaka ali pa je celo višja.

Ljudmila Repše: „V tovarni igrač sem se zaposlila 23.4.1948 v montaži izdelkov. Še danes delam v tem oddelku, samo pri drugem delu. S Štefko Saje sva že 29 let skupaj v oddelku.

Izdelke, ki smo jih takrat montirali, smo na rokah nosili v skladišče, ki je bilo eno nadstropje nižje, saj drugačnega transporta nismo poznali. Včasih smo delali veliko udarniških

ur in sem jih imela na leto tudi 200. Malice takrat ni bilo in smo si jo nosili od doma, kar je kdo imel. Celó tako je bilo, da smo kruh od prejšnjega dne hranili za naslednji dan, da smo lahko jedli. V tistih časih smo bili veliko bolj složni in smo se bolje razumeli. Danes imajo

mladi vsega dovolj pa tega ne znajo ceniti.“

Na vprašanje, kaj misli o današnjem delu je dejala, da še vedno dela na normo, čeprav je utrujena. „V drugih podjetjih posvečajo starejšim delavcem več pozornosti in jih razporejajo na lažja in nenormirana dela. Pri nas tega ni.“

Ivan Miklič: „V tovarno igrač sem prišel 16.5.1949. Prej sem delal na železnici v mizar-skih delavnicah. Tedanji direktor Anton Papič me je sprejel za mojstra. Tri leta sem bil mojster v strugarskem oddelku, 22.2.1952 pa sem šel v strojni oddelek. Bile so krize v proizvodnji, vendar smo vse premagali. V začetku smo delali igrače, ribiške stole, razne obešalnike, ležalne in preklopne stole ter gugalnike. Le-te smo pričeli izdelovati 1959 ali 1960. Delovni pogoji so bili takrat zelo slabi. Ni bilo centralne kurjave in ventilacije. Iz skladišča smo vozili les z navadnim vozičkom, dokler niso uredili proge. Notranji transport je bil ves ročen. Najtežje je bilo tistim, ki so nosili elemente po stopnicah, saj je bila tovarna v dveh nadstropjih. Tople malice nismo imeli. Odnosi so bili bolj kolegialni, bilo je več složnosti. Delali smo tudi ob sobotah. Udarniške ure so bile skoraj vsak dan. Delali smo ceste, sekali in pripravljali drva.

Spomnim se, da sem bil 1953 mojster v strojnem oddelku; v

obeh izmenah sem bil šest mesecev edini mojster, vendar mi ni bilo težko. 1964 sem bil eno leto v Ameriki, kjer smo montirali gugalnike.

Danes ni več takih odnosov kot takrat. Ni odgovornosti in prave delovne zavesti. Mojstra danes ne spoštujejo več tako kot nekoč.

Marija Ivanetič: „Ko sem 1949 prišla v tedanjo tovarno igrač na delo, sem bila stara 17 let. Vsi na novo zaposleni delavci smo morali takrat podpisati, da bomo najmanj pet let ostali pri podjetju. Še isto leto sem bila 36 dni na udarniškem delu v Jelendolu, kjer smo pripravljali drva. Takrat nas niso vprašali, kdo gre, ampak so nas določili. V tovarni sem bila v začetku pomožna lakirka, potem pa sem delala v strojnem oddelku, kjer sem si 1951 na krožni žagi na levi roki porezala prste.

Delali smo vsa dela, neglede na sposobnost, in to intenzivno. Malice ni bilo, vsak si je sam prinesel od doma, karj je imel. Hrana se je v začetku dobivala samo na karte. Delali smo vse

dneve, tudi ob sobotah, nedeljah in ponoči, pa se nihče ni pritoževal. Če smo bili prosti, smo šli pa na udarniške ure — gradnja ceste, stadiona...

Pri delu si bil stimuliran le, če si veliko prihranil pri potrošnem materialu. Transport je bil takrat ves ročen, saj vozičkov in valjčnih prog nismo poznali.

Danes mnogi ne vedo, kaj je pravo delo. Prej je bilo več razumevanja med delavci in čisto drugačen odnos do mojstrov. Današnjega in takratnega časa sploh ne moremo primerjati.

Pri delu takrat sem izgubila precej zdravja. S sedanjim delovnim mestom sem zadovoljna. Moti me le to, da še ni urejeno vrednotenje minulega dela, saj nov delavec zasluži skoraj toliko kot jaz, ki sem v podjetju že 28 let.“

BOJAN BENCIK

Športno društvo

Vsi vemo, da je bil Novoles na športnem področju vedno nekje pri vrhu, tako na delavskih športnih igrah, kot tudi na Lesariadah. Vendar ne le po rezultatih, marveč tudi kar se tiče organizacije, koristnih predlogov in podobnega.

Glede na vse to je upravni odbor neregistriranega športnega društva Novoles sklenil, da se v naši OZD organizira športno društvo, ki bo uradno registrirano v skladu z zakonom o društvih, novo ustavo in našo samoupravno ureditvijo.

Kaj hočemo s tem doseči? Urediti razmere v Novolesu na tem področju do take mere, da se bo sleherni delavec lahko rekreativno udeleževal in spoznal, da rekreacija ni le „preganjanje samega sebe“ brez cilja, temveč da ima velik vpliv na celoten človekov organizem.

Program dela za obdobje enega leta je že sestavljen. Škušali smo ga realizirati, vendar se je pokazalo, da ga je možno izvesti le tako, da je v vsaki TOZD zadolžen nekdo, ki bo skrbel za to dejavnost in bo zanjo tudi odgovoren.

V osnutku statuta, ki ga je že potrdil izvršni odbor občinske konference SZDL Novo mesto, smo zapisali, da bomo gojili naslednje rekreativne dejavnosti:

namizni tenis, smučanje, šah, streljanje, kegljanje, plavanje, planinarjenje, mali nogomet, atletiko, balinanje in trimske aktivnosti.

Iz osnutka statua je razvidno, da smo poskušali vključiti vse tiste panoge, ki pri nas že delujejo, ali pa bi lahko delovale.

Ne nazadnje naj omenim, da je organizirano športno društvo nova samoupravna oblika, ki pomeni korak naprej, tako v organizacijskem, kot tudi finančnem pogledu, saj se bomo organizirani vključili v TKS Novo mesto in ZTKO Novo mesto, kjer bomo dobili vsaj delno finančno pomoč za našo dejavnost.

Delo iniciativnega odbora za novo organizirano športno društvo poteka še najprej. Upamo, da se bomo na ustanovnem občnem zboru v septembru srečali vsi tisti, ki želimo, da bi bila športna rekreacija v naši OZD zaživelja še boljše.

V.B.

SANACIJA GOSPODARJENJA V TOZD TSP

O težavah TOZD TSP

Potem ko je TOZD TSP bila 1976 rekonstruirana, je tovarna kljub temu da to ni bila popolna rekonstrukcija, povsem spremenila svoj videz.

Zgradili smo nekaj novih objektov, kot je hala za spravilo decimiranega lesa in plošč; povečali in tehnološko povsem spremenili smo lakirnico, montažo in tapetništvo, zgradili pa smo tudi novo skladišče končnih izdelkov. V tem času smo marsikaj naredili tudi v masivni strojni, predvsem za humanizacijo dela (dokaj dobra ventilacija, kopiranje nog itd.).

Zaradi rekonstrukcije med tako rekoč nemotnim obratovanjem je prišlo do zastojev v proizvodnji, kar se je pokazalo tudi v zaključnem računu za leto 1976. Plan za leto 1977 je postavljen sorazmerno visoko, vendar je glede na tehnologijo in število zaposlenih realen. Tudi srednjeročni plan je precej ambiciozen, nič manj pa tudi naši cilji, ki predvidevajo, da TSP še naprej ostane vodilni proizvajalec stilnega in masivnega pohištva v Jugoslaviji. Poleg tega je eden temeljnih ciljev, da mora biti naša TOZD ena najbolj rentabilnih v delovni organizaciji Novoles.

Če menimo, da je končni cilj obstoja in razvoja TOZD dovolj opredeljen in jasen, da so znana izhodišča za ohranjanje osnovnih poslovnih pogojev, bi bilo potrebno nekaj reči o delovanju in učinkovitosti. Kljub temu da v petih mesecih skoraj dosežemo dinamični plan proizvodnje (o prodaji je govor na drugem mestu), se s planom tako mučimo, da se je potrebno vprašati: „Zakaj tako in kakšna so izhodišča za napredek?“

Če bi se nekdo zunaj TOZD poglobil v stanje proizvodnje, bi hitro opazil veliko neučinkovitost, ki se v glavnem kaže v stalnem ponavljanju istih napak, skrivanju dejstev in eksponiranju napak drugih, nespoštovanju planske, tehnološke discipline ter splošne nediscipline. K slabšemu proizvodnemu rezultatu je pripomoglo tudi nekaj objektivnih okoliščin, kot so velika fluktuacija delavcev, slabo vzdrževanje strojev, pomanjkanje suhega lesa (po izračunih

smo zaradi nepravočasno suhega lesa izgubili 2,5 milijona dinarjev).

Tudi s prodajo naših izdelkov ni vse v redu, saj, kakor bo govor kasneje, naš dolgoletni partner Jugoexport Beograd pri prodaji nikakor ne dohaja proizvodnje.

Stanje proizvodnje in prodaje je tako, da je nujno potrebno ukrepati in zagotoviti normalno poslovanje. Da bi to dosegli, je potrebno angažirati vse strokovne in politične sile v TOZD, poleg tega pa zahtevati pomoč pri DSSS. Zato smo predlagali poslovnemu odboru DO, da uvedemo sanacijo, kljub temu da TOZD posluje rentabilno. Poslovni odbor je predlog sprejel in predlagal DS TOZD TSP, naj bi sanacijski odbor vodil tov. Lojze Kompan, člani pa bi bili še tov. Vili Pavlič, Slavko Medle in Dominik Avgustin. DS TOZD TSP je te predloge sprejel, sanacija pa se je začela 10. julija 1977.

Sanacijski odbor je sestavil osnovna izhodišča za sanacijo, na tej podlagi pa je potrebno sestaviti podrobne dokumente. Pri razdelitvi zadolžitev smo preverili nekatera najvažnejša poglavja dela, ki smo jih razdelili na: pregled objektivnih možnosti, akcijo družbenopolitičnih organizacij, analizo organizacijske strukture in delovanje subjektivnih sil, komercialno problematiko in delovanje stranskih dejavnikov.

Objektivne možnosti v proizvodnji:

Primerjajoč obremenitev strojev in naprav z letnim planom, je jasno, da je plan ob primerni organizaciji, zasedbi delovnih mest in z dobrim vzdrževanjem mogoče izpolniti. To je objektivna postavka, mimo katere ne more in ne sme noben planer. Ob tem pa je potrebno zelo previdno planiranje, da se ne bi zgodilo, da bi velik tržni pritisk na izdelke, ki imajo nižjo ceno, podrl celotno produkcijo. Zato se je treba dela lotiti nadvse aktivno in z zelo dinamično organizacijo.

Politična akcija

Ker je izpolnjevanje planskih obveznosti ena najvažnejših političnih zadolžitev in obvez do družbe, se bodo morale družbenopolitične organizacije (ZK, sindikat, ZSM) posebej zavzeti pri odstranitvi motenj. Pri tem mislimo, da se mora ZK organizirati tako, da bo lahko spremljala in usmerjala akcijo sanacije, tudi v smislu zakona o združenem delu in smernic kadrovske politike ZKJ (plenum CK ZKJ, 15. decembra 1975 v Karadjordjevu). Sindikalna in mladinska organizacija pa se morata pripraviti, da bosta v akcijo vključili slehernega delavca, težišče pa naj bi bilo na izboljšanju splošne discipline in dvigu kvalitete dela.

Organizacijska struktura in subjektivne sile

Tako zamišljena sanacija zahteva tudi določene organizacijske in kadrovske premike za kar največjo zavzetost posameznikov po načelu, naj vsak dela tisto, kar najbolje zna. Z novo, bolj primerno organizacijo moramo doseči novo kakovost dela, ki se mora kazati v popolni odgovornosti vsakega posameznika za svoje delo. Doseči je potrebno popolno spoštovanje planov, tehnoloških predpisov in ostalih aktov, ki uravnavajo življenje TOZD. Ker ugotavljamo, da je eden od ključev napredka precizno terminiranje proizvodnje, bomo temu posvetili posebno skrb.

Da bo TOZD kot celota še naprej napredovala, ji je potrebno znanje. Zato bo v začetku septembra steklo izobraževanje na vseh nivojih, za izmenovodje, vodje proizvodnje, tehnologe itd.

Program izobraževanja je potrebno pripraviti med poletjem. Vzdrževanju strojev in naprav je potrebno posvetiti posebno skrb. Pristop mora biti strokoven in predvsem aktiven (n.pr. nikoli ne priznamo, da se neke zadeve ne da urediti, rezervni del si je možno sposoditi, kupiti, urgirati za hitrejšo dobavo itd.).

Kadrovanje v prihodnje ne bo smelo biti stihijsko in privatizirano, temveč rezultat potreb in dogovora med vodjo proizvodnje in vodjem splošnega oddelka. Le-ta mora delo organizirati tako, da bomo novega (pa ne samo novega) delavca spremljali skozi vso uvajalno dobo, pa tudi kasneje se je treba posvetiti vsakemu posamezniku. Delovno disciplino moramo zagotoviti predvsem s pomočjo izobraževanja in pogovorov, drastične primere nespoštovanja delovnega reda pa primerno in sproti kaznovati.

TOZD ima sorazmerno visoko režijo, zato ima sanacijski odbor nalogo, da jo zmanjša vsaj za deset delavcev, ki bodo neposredno ojačali proizvodnjo.

Komercialna in razvojna problematika

Vsa leta odkar proizvaja TSP stilno pohištvo, smo le-to prodajali na osnovi elskluzivne pogodbe podjetju Jugoexport v Beogradu. Tako sodelovanje je bilo za nas in našega partnerja zelo ugodno.

Jugoexport je razpolagal z blagom, ki ga je kupec lahko kupil samo pri njih. S tem je lahko oblikoval (do zamrznitve trgovskih marž) tako ceno, ki mu je zagotavljala visoko akumulacijo. Novolesu ni nikoli postavljali zahteve po rabatih in super rabatih, kot je to običaj pri sodelovanju z drugimi trgovskimi organizacijami.

Do lanskega leta Jugoexport ni striktno zahteval, da mora Novoles zagotavljati sredstva za potrošniške kredite. Zagotavljal jih je sam iz lastnih in bančnih sredstev. Na drugi strani pa vse ostale trgovske organizacije, kot so Lesnina, Slovenijales in Novi dom že vrsto let zahtevajo 90 – 100-% pokritje naše prodaje s sredstvi za potrošniške kredite. Novoles pa teh lastnih sredstev nikoli ni imel in tudi banke niso kazale za rešitev tega problema pravega razumevanja.

Čvrsta letna pogodba z znano strukturo prodaje je omogočila proizvodnji sorazmerno miren potek in dokaj svobodno formiranje proizvodnih ciklusov in serij. Jugoexport v preteklosti ni striktno zahteval dobav celih ambientov nankrat, pač pa smo in še pošiljamo proizvode tako, kakor prihajajo iz proizvodnje. Tak

(Nadaljevanje na 10. strani)

(Nadaljevanje z 9. strani)

način dobave je ob naši povečani proizvodnji pripeljal v Jugoexportu do nenormalno visokih zalog. V letu 1976 smo z Jugoexportom dosegli promet v višini 7.6 milijarde S din in v prodaji ni bilo čutiti večjih zastojev.

Z rekonstrukcijo proizvodnje v TOZD TSP se je vrednost le-te povečala po planu za 1977 leto v višini 12.4 milijarde S din, oziroma po rebalansu celo na 12.8 milijarde S din. Pri tako povečani proizvodnji (kljub nedoseganju plana) se je pričel kazati problem prodaje v Jugoexportu. Vse do konca meseca junija 1977 je v vseh razgovorih in v pogodbi Jugoexport zagotavljal 10 milijarde S din. Sam razvoj prodaje v 1. pol. pa kaže, da taka ocena ni realna. S 30. 6. 1977 je imel Jugoexport na zalogi za 2.4 milijarde Novolesovega pohištva. To pomeni, da je od januarja do junija prodal le za 3 milijarde S din. Glede na tako stanje smo imeli 29. 6. ostane direktorjev, kjer smo temeljito analizirali prodajno situacijo in zastavili skupne cilje.

1. Razčistiti vpliv TOZD TSP na previsoke zaloge Jugoexporta zaradi nekompletiranosti asortimana.

2. Novoles bo zagotovil 50% pokritje prodaje s potrošniškimi krediti. S tem bo Jugoexport izboljšal kreditne pogoje od 2 milj. na 5 milj. S din. kar bo gotovo pospešilo prodajo.

3. Novoles bo sodeloval z Jugoexportom v vseh propagandnih akcijah (prodajne razstave, reklame preko TV in ostalih medijev obveščanja) in s tem pospešil prodajo izdelkov.

4. Uvedli bomo 14-dnevno analiziranje prodaje naših proizvodov, tako da bomo dobili odgovore na vprašanja: ali za

program na trgu ni več zanimanja? ali je v krizi celotna prodaja pohištva? ali pa gre morda za krizo gospodarjenja v samem Jugoexportu?

Ko bomo to vedeli, bomo lažje ubirali nove poti pri iskanju svežih programov za TOZD TSP.

Podana je realna ocena vsega prometa za leto 1977 v višini 9 milijard S din. Dosežen je bil dogovor, da gre Novoles za ostalimi deli proizvodnje na jugoslovanski trg, in sicer tja, kjer Jugoexport nima svojih prodajal.

V Jugoexportu bodo ustanovili odbor za odpravo motenj v gospodarjenju, tako da bomo lahko hkrati reševali naše skupne proizvodno-prodajne probleme.

Izhodišče za vključitev prodaje v sanacijska prizadevanja

Izhajajoč iz dogovora z Jugoexportom, so pred komercialno sledeče naloge, ki jih bo potrebno izpeljati za doseglo sanacijskih ciljev:

Opredeliti prodajne programe glede proizvodnje, ki jo Jugoexport ne more prodati.

S temi partnerji doseči optimalne sporazume o plasmanu programu TSP (rabati, krediti, dobavni pogoji).

Lansirati dopolnilno prodajo tako, da ne bo prihajalo do neposredne konkurence s programom TOZD TSP.

Zagotoviti potrebna dodatna kreditna sredstva.

Organizirati proizvodne cikle tako, da bomo ambiente v najkrajšem možnem času lahko kompletirali.

Proizvodni program do skrajnosti prilagoditi tržnim možnostim in potrebam.

Določiti optimalno zalogo gotovih izdelkov, ki bo omogo-

čila nemoteno poslovanje in delno razbremenila pritisk na zaloge Jugoexporta.

Dolgoročno bo potrebno opredeliti:

delitev programa med TOZD TSP in TPP,

— izbor novih programskih poti,

— po potrebi dopolniti obliko nastopa na trgu,

— vzpostaviti kontinuirano marketinško analiziranje proizvodnih programov.

— zagotoviti potrebna stalna kreditna sredstva,

— vpeljati kontinuiran mehanizem korekcije cen,

— strokovno načrtovanje prop. akcij,

— pospešitev del pri snovanju novih programov.

Vse točke so le izhodišče, ki izhajajo iz ocene stanja.

Naloga sanacijskega odbora je, da bo v najkrajšem času te naloge še bolj razčlenil, določil nosilce in roke ter neposredno opredelil odgovornost posameznikov za izvajanje posameznih določil.

Stranski dejavniki

Menimo, da bi morala imeti nabavna služba pri naši sanaciji zelo aktivno vlogo, ker nam pomanjkanje materiala lahko podre še tako dobro zastavljena prizadevanja v proizvodnji. Pri tem je potrebno posebej paziti na spremljanje planov z računalniškimi podatki in na pravočasno naročanje materialov iz uvoza.

Koordinacija dela na področju distribucije surovin počasi kaže rezultate bolj strokovnega pristopa, opozarjamo pa na pravočasno pripravo, predvsem žage, na kritično sezono, ki se navadno začne februarja. To posebej opozarjamo zato, ker je tudi pomanjkanje suhega lesa

pripomoglo, da mora TOZD v sanacijo.

Služba za študij dela je v zadnjem času dobro zastavila svoje delo, potrebno pa bo še veliko naporov, da bomo izenačili osnove norm v vseh oddelkih, posebno pomoč pa pričakujemo od sprotnega zbiranja podatkov za režijske ure, ki jih je še vedno preveč.

S službo varstva pri delu moramo imeti boljše stike; ta služba se mora bolj angažirati predvsem pri izobraževanju mladih delavcev. Naša vzdrževalna dejavnost mora odpraviti vse možnosti za, nesreče pri delu s stroji.

Da bodo samoupravni organi pa tudi vsi delavci lažje spremljali dogodke v zvezi s sanacijo, mora informativni sistem čimbolje delati. Informativni bilten mora izhajati sprotno, kakor zahteva situacija. Tudi sicer morajo samoupravni organi spremljati dogajanje, poleg tega pa je treba doseči, da bodo delegati v teh organih bolje obveščali svoje sodelavce, kaj je bilo sklenjeno na različnih sejah. Sanacijski odbor je dolžan poročati o svojem delu DS TOZD TSP enkrat na mesec vsake tri mesece pa tudi DS delovne organizacije.

Osebnih dohodke je možno v kratkem znatno popraviti, vendar le kot rezultat boljšega dela na vseh področjih. Normalno doseganje plana proizvodnje nam omogoča normalne osebne dohodke, zato je dolžnost slehernega delavca v TOZD, da si po svojih najboljših močeh prizadeva za boljše gospodarjenje.

Položaj, v katerem se je znašla TOZD TSP, res ni rožnat, mislimo pa, da je sanacija pravočasna in da v njej sodeluje tak krog delavcev, da vse to zagotavlja ponovno uspešno poslovanje.

SANACIJSKI ODBOR

Bolniška in nezgode

Stanje o bolniških dopustih zaradi bolezni, nezgod in drugih vplivov je nevzdržno. Nujno bi bilo, da bi kot dobri gospodarji v delovnih enotah analizirali izostanke z dela zaradi bolniških in kritično ocenili stanje v svoji delovni enoti, oziroma delavce, ki iz kakršnihkoli neopravičenih vzrokov izsiljujejo bolniške.

V 1. polletju 1977 smo zaradi bolniških izgubili 14.570 delovnih dni, torej 1539 dni manj kot v istem obdobju lanskega leta. Bolniških do 30 dni je bilo za 801 dan manj kot v lanskem

polletju. Na število delovnih dni je bilo za 801 dan manj kot v lanskem polletju. Na število delovnih dni je bilo 4,6 % bolniških do 30 dni, nad 30 dni pa 2 %, skupaj do 30 in nad 30 dni je bilo 6,6 % bolniških. Izostanek z dela zaradi bolniških in porodniškega dopusta je 9,3 %, kar pomeni, da je 200 naših delavcev stalno doma; n.p. cela TOZD TPP.

Bolniške zaradi nezgod doma so še vedno na prvem mestu in znašajo 1 % na zaposlenega v Novolesu. Druga večja postavka so s 1.900 dnevi bolezni

dihal, predvsem zbolevalo naši vztrajni kadilci. Revmatična obolenja smo v primerjavi z lanskim obdobjem pa zmanjšali za 40 %. Odstotek nezgod na delu ter na poti na delo in z dela je enak, in sicer 3,2 % ali 65 nezgod v tem polletju.

Največ nezgod je bilo še vedno pri ročnih delih, sledijo pa zopet številne nezgode na krožnih žagah.

Težje nezgode v tem polletju ni bilo, upamo, da bomo delali tako, da je tudi v drugem polletju ne bo.

Če boste pregledali tabele, boste verjetno prišli do enotnih zaključkov:

— da je 9,2 % izostankov z dela velik preveč za tako povpre-

čno mlad kolektiv kot je naš; — nujno bo treba uvesti kontrolo bolnikov, saj je iz tabel razvidno, v katerih mesecih je največ bolniških; — ostro je treba obsoditi simulante, ki jih delovna skupina najbolj pozna; — potrebno se bo dogovoriti z odgovornimi institucijami glede odobritev bolniških našim delavcem iz drugih republik.

Za izračun poročila smo vzeli bolniške liste, prijave nezgod ter ostale dokumente. Vsa podrobna pojasnila vam lahko da služba varstva pri delu OZD „NOVOLES“.

ANTON ŠPELKO varn. ing.

JE Krško

Bili smo v Krškem na obisku v jedrski elektrarni. Zelo prijazen vodič nas je popeljal skozi gradbišče, kjer gradijo ogromen objekt za jedrsko centralo.

Zakaj odločitev za Krško?

Izvršna sveta SRH in SRS sta sklenila dogovor, da skupno zgradita dve jedrski elektrarni, da bi zagotovili potrebne proizvodne kapacitete za naraščajoče potrebe po električni energiji v obeh republikah. Odločitev za graditev jedrskih elektrarn je bila sprejeta na podlagi večletnih primerjalnih študij. Prva bo postavljena v Sloveniji pri Krškem, druga v Hrvaški, nedaleč od Ivanič Grada.

Jedrska tehnika je pri nas nekaj povsem novega in jedrska elektrarna v Krškem bo prva te vrste v Jugoslaviji.

Poraba električne energije v Jugoslaviji hitro narašča, saj se vsakih sedem let podvoji. Da bi v takih razmerah zagotovili zanesljivo dobavo električne energije, bi morali poleg hidroelektrarn nujno dobiti še rezervne kapacitete v termoelektrarnah. V Sloveniji bomo lahko zgradili še termoelektrarno Soštanj IV, ki bo izkoriščala velenjski lignit, to bo pa vse. Prenos električne energije iz velikih premogovnih bazenov, kot so Tuzla in Kosovo, ki so od nas oddaljeni 360 do 640 kilometrov, za električno energijo na mestu porabe preveč podraži, da bi lahko dalj časa imeli zanesljivo in ceneno električno energijo.

Jedrska elektrarna je ekonomična, če ima moč več kot 600 MW. Proizvodnja električne energije je cenejša kot v termoelektrarnah na premog ali tekoča goriva, če obratuje več kot 6000 ur na leto.

Jedrska elektrarna Krško bo imela moč nekaj več kot 600 MW. Leta 1978, ko bo začela obratovati, bo poraba električne energije v Sloveniji in na Hrvaškem že tako narasla, da bo jedrska elektrarna lahko obratovala tudi čez 7000 ur na leto. S tem pa je njena ekonomska upravičenost dovolj utemeljena.

Jedrske elektrarne po svetu uspešno obratujejo. Prva je začela obratovati v Sovjetski zvezi leta 1955. Danes je v pogonu 93 jedrskih elektrarn s skupno instalirano močjo 28.260 megavatov. V gradnji je še 153 elektrarn, ki bodo imele skupaj 108.890 megavatov. Jedrske

elektrarne gradijo ne le v vseh industrijskih razvitih državah, temveč tudi v državah v razvoju.

Bomo v prihodnje gradili samo jedrske elektrarne? Da bomo lahko zadovoljili naraščajočo porabo električne energije, bomo morali poleg jedrskih elektrarn graditi tudi nove hidroelektrarne in termoelektrarne na premog, kurilno olje in naravni plin. Prav gotovo bo delež jedrskih elektrarn pri pridobivanju električne energije

v prihodnjih desetletjih hitro naraščal. Konec tega stoletja bodo v industrijsko razvitih deželah jedrske elektrarne dajale več kot polovico električne energije.

Najvišji objekt na gradbišču v Krškem je jedrski reaktor. Ali je možno, da reaktor eksplodira kot atomska bomba? Za atomsko bombo je treba imeti čiste cepljive materiale. V reaktorju sta uran 235 in plutonij 239 tako razredčena, da do jedrske eksplozije sploh ne more priti. Poleg tega je reaktor konstruiran tako, da se lahko sam regulira. Če moč naraste, se voda bolj segreje ali pa je več izpareva. Voda krozi skozi reaktor, da ga ohlaja, in z vročo vodo ali s paro odvedemo proizvedeno toploto iz reaktorja.

Gorivo je največja posebnost jedrske elektrarne. Za 600 MW elektrarno je potrebno na leto samo 16 ton obogatene urana. V reaktorju je 137 gorilnih elementov. V treh letih pa da en sam element v reaktorju toliko toplote, kolikor bi je dobili iz 86 tisoč ton velenjskega lignita.

Kako pa skladnost z okoljem?

Jedrska elektrarna je zelo čist industrijski objekt. V reaktorski stavbi je zelo čisto, okolica je čista, saj ni ne dima ne saj. S postavitvijo jedrske elektrarne pomagamo varovati okolje pred industrijskim onesnaževanjem. V primeri z naravno radioaktivnostjo je radioaktivno onesnaževanje okolice jedrske elektrarne nepomembno.

RF

Pohod na Triglav

Triglav — prav gotovo nam ta beseda vzbuja ponos, željo lepoto in še kakšen prijeten občutek, pa tudi strah, kajti spopasti se s tem 2863 m visokim očakom je posebno doživetje.

V Novolesu smo se o pohodu na naš najvišji vrh pogovarjali precej časa, končno pa smo se odločili: 12. in 13. avgusta 1977 organiziramo za naše delavce prvi skupni pohod na Triglav.

Petek, 12. avgusta 1977. Iz Novega mesta smo se odpeljali z enourno zamudo. Vzdušje v avtobusu je bilo precej živahno, pri izstopu na Pokljuki, kjer smo začeli naš vzpon, pa smo postali tišji, saj s težkimi nahrbtniki nismo hoteli izgubljati energije in moči za prazen nič.

Prijetno je bilo opazovati neokrnjeno okolico, ko smo se vzpenjali do prve postaje — Vodnikove kočice na 1805 m. Ob toplim čaju so iz nas privreli vsi tisti prečudoviti občutki, ki spremljajo planinca, ko se v svojem znoju prebija do cilja, ki si ga je zastavil. Od marsikoga je bilo slišati besede: „Saj to je čudovito, enkratno!“

Dobre pol ure počitka nam je prišlo prav, da smo lahko nadaljevali pot navkreber proti Planiki. Dve uri hoje sta nas dodobra utrudili, kar se je vsem poznalo na zaključku poti prvega dne, tako na naših razgretih obrazih, kot tudi na preznojnih srajcah.

V soboto smo po živahnem večeru in „mirnem spanju“, nadaljevali pot proti vrhu. Marsi-

kdo se je prvič srečal s klini in „zajlo.“ Pot je bila težja, bolj strma, zato smo hodili bolj počasi. Po dobrih dveh urah in pol se skozi meglo bližamo vrhu.

In končno: vrh TRIGLAVA. Vse nas prevzame nepopisen prijeten občutek. V knjigo vpišemo: „Ustanovni pohod planinske sekcije „Novoles“ na Triglav — 27 udeležencev.“ Res nas je bilo 27; 26 takih, ki smo hodili, in eden, ki je spremljal vseh 19 novepečenih planincev.

Do Kredarice smo rabili dve uri. Od tam smo opazovali vrh in množico ljudi, ki so kakor mravlje hodili po grebenu in hiteli proti našemu lepotcu.

Potreben je daljši počitek, da smo se okrepcali, sončili in nabirali novih moči za zadnji del pohoda čez Krmo v dolino. Tri ure, ki so nas ločile od Kredarice do Kovinarske kočice v Krmi, smo varno in uspešno prehodili.

Še zadnji požirek piva in pogled na vrhove okrog nas, ki so se kopali v megli, in pohod po gorah je bil končan.

V avtobusu so se mešani občutki zlili v pesem, povsod pa je bilo slišati besede: „Drugo leto gremo spet vsaj enkrat v hribe, pa ne le na Triglav, ampak še kam drugam.“

S temi mislimi smo zaključili naš pohod na Triglav; upamo, da nas bo prihodnjič v gorah še več, še več tistih, ki želijo doživeti resnično lepoto naših planin.

Jaz sem najbolj visoko.

Kadrovske vesti

(Nadaljevanje s 5. strani)

TOZD TSP: prišli: Miran MIRTič, Ludvik PEČJAK, Elizabeta HUMER, Anton NAHTIGAL, Anton, RAJK, Ivan VIDMAR (iz JLA), Venčeslav DROBNIČ, Vladislava MALEŠEVAC Ivan ŠTANGELJ, Anton KRAKAR; odšli: Matjaž KAVŠČEK (samovoljno), Jože KOPOREC (DSSS).

TOZD TDP: prišli Marica NOVINEC, Polona JERIČ, Milan RAJAK, Marija TURK; odšli: Ana GNIDOVEC (disciplinska izključitev), Branka KUM (DSSS).

TOZD TPP: prišli: Franc LUKŠIČ; odšli: Nikola SRAČIČ (samovoljno), Matrin UHERNIK (v zapor), Jože FLORJANČIČ (sporazum).

TOZD TVP: prišli: Alojz ŠPRINGER, Franc PUST (iz JLA).

TOZD TES: prišli: Marjan MURN (iz JLA); odšli: Milan BRADAC (sporazum).

TOZD Žaga Straža: prišli: Anton DRENIK, Jože ŠTRUMBELJ, Franc VIDMAR, Frančišek MIRTič (iz JLA); odšli: Franc BLATNIK (invalidska upokojitev), Franc VIDMAR (samovoljno), Andrej ROZMAN (sporazum), Slavko GORŠE (sporazum).

TOZD TAP: prišli: Štefan KOVAČ, Franc RETELJ, Adolf LONGAR; odšli: Ivan SLAK (v JLA).

TOZD TG: prišli: Marija ZAMAN, Anica KELVIŠAR; odšli: Stane MUHIČ (sporazumno), Miroslav KOŠIČEK (sporazum).

TOZD TPI: prišli: Jože PAVLIN (iz JLA); odšli: Julijana MIRTič (starostna upokojitev)

DSSS: prišli: Jože BARTOLJ, Jure TOKALIČ, Jože KOPOREC, Branka KUM; odšli: Ivan VODIŠEK (sporazum), Blaženka BOŠKOVIČ (samov.) Ivan POČERVINA (upokojitev).

KADROVSKI ODDELEK:

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega brata Janka Kulovca – Cmoka, se iskreno zahvaljujem OOS TOZD TES, vsem sodelavcem iz elektro delavnice, kotlarne in ostalim za podarjene vence in izrečeno sožalje.

BORUT KULOVEC

HVALA VAMA

Iz DSSS sta odšla v pokoj delavca Ivan Počrvina in Franc Prah, ki sta bila zaposlena v oddelku za zavarovanje podjetja.

Oba sta že stara novolesovca. Na svojem delovnem mestu sta bila vedno vestna in dosledna, čeravno je bila njuna služba težka in zahtevna. Veliko noči sta prebila v Novolesu budna in pozorna.

Za vajino požrtvovalno delo in trud, ki sta ga vložila v Novoles, najlepša hvala. Obdržali vaju bomo v dobrem in lepem spominu.

HVALA ZASLUŽNIM!

Iz TOZD tovarne drobnega pohištva je odšla v pokoj naša delavka Angela Fajt, rojena 31.1.1927. Pri nas je bila zaposlena od 1.4.1954. Zadnja leta ji zdravje ni več dovoljevalo uspešnega dela, ki ga zahteva proizvodnja. Dolgo časa je delala v pakirnici izdelkov vsa dela, ko pa je zbolela, je opravljala lažja dela, dokler ni bila invalidsko upokojena.

Ob odhodu v pokoj se ji iskreno zahvaljujemo za njen trud v delovni organizaciji in ji želimo še mnogo srečnih, predvsem pa zdravih let.

KOLEKTIV TOZD TDP

nismo na delovišču, potem smo v šoli, na predavanju, na tečajih o cestnih predpisih, prvi pomoči, fotografskem kino ali radioamaterskem krožku.

Ukvarjamo se tudi s športom. Med tednom nas obišče kakšna ekipa, ki se pomeri z nami v nogometu, rokometu ali odbojki. Ob nedeljah pa v glavnem gostujemo mi. Bili smo na turnirju v Vavti vasi, Grosupljem, Žužemberku.

Če se le da, priredimo tudi kakšno proslavo v počastitev praznika ali krajevne skupnosti. Udeležujemo se vseh večjih prireditvev.

Še nekaj besed o brigadah, ki so bile tukaj. V prvi izmeni sta bili pri nas brigadi „Stane Kossec“ iz Ljubljane in „Ljudska pravica“ iz Lendave. V drugi izmeni „II. grupa odredov“ iz Ljubljane, „Boris Kidrič“ iz Ljubljane in „Milka Kerin“ iz Krškega. V tretji izmeni UK

„Boris Kidrič“, RKS „Dr. Pavel Lunaček – Igor“ in „III. prekomorska udarna brigada“ iz Ilirske Bistrice in Cerknice. V četrti izmeni pa so tukaj brigade: „17. oktober“ iz Murske Sobotne, „Franc Rojšek-Jaka“ iz Celja in „Simon Gregorčič“ iz Nove Gorice ter brigadi iz Lenarta in Ormoža.

V sestavu MDA dela sedaj že druga pionirska četa. Prvo so sestavljali pionirji iz OŠ Prevole, drugo pa pionirji in cicibani iz Dobrnjača. Na enotedenski akciji je bila tudi brigada „Matija Gubec“, ki jo je organizirala OK ZSMS Trebnje. Skoraj vsako soboto imamo za pomoč tudi brigado „Katja Rupena“, ki jo organizira OK ZSMS Novo mesto, ali pa katero drugo brigado iz krajevne skupnosti Straža, Dvor, Struge itd.

Naš cilj je jasen. Pomagajmo tistemu, ki pomoč potrebuje!

Brigadirski Z D R A V O
DRAGO KRŠTINC

Dušan Petrovič – Šane

Bo.eče in globoko nas je pretresla vest o smrti predsednika SZDL Jugoslavije t v ariša DUŠANA PETROVIČA-ŠANETA.

Ime tovariša Dušana Petroviča-Šane bo ostalo v zgodovini jugoslovanskega naroda in njegovega delavskega gibanja zapisano kot ime človeka, ki je bil eden izmed nosilcev vseh tistih idej, ki so bile v središču pozornosti delavskega gibanja ne samo pri nas, temveč tudi v svetu.

Narodni heroj in junak socialističnega dela tovariš Šane se je rodil leta 1914 v Krugujevcu, kjer je tudi začel svojo revolucionarno pot za pravice in dolžnosti delav-

skega razreda. Za ideale svoje mladosti se je tovariš Šane boril že v predvojnem obdobju, nadaljeval v času NOB na področju Šumadije ter v povojnem obdobju v Srbiji in kasneje v federaciji. Opravljal je nadvse pomembne družbenopolitične naloge. V svoji polni življenjski moči je vse svoje sposobnosti, bogate izkušnje, vztrajnost in doslednost izkazal zlasti na dveh najbolj odgovornih političnih mestih v naši družbi – v vodstvu sindikatov in socialistični zvezi delovnega ljudstva Jugoslavije.

Kot eden najožjih sodelavcev tovariša Tita je bil pri svojem delu dosleden, vztrajen, globoko human.

Revolucionarnega heroja, umetnika, zaslužnega politika, sina Titove Jugoslavije Dušana Petroviča-Šaneta so pokopali na njegovem Venčacu.

Z njegovo smrtjo so narodi in narodnosti Jugoslavije izgubili še enega izmed svojih zvestih sinov, borca in revolucionarja, politika in umetnika, ki ga je krasil neizmeren posluš za hotenja, težave in želje naših delovnih ljudi.

Ureja uredniški odbor: Bojan Bencik, Stane Bukovec, Stanko Hodnik, Ana Košmerl, Jože Novinec, Igor Slak, Emil Trampuš, Boris Vovk. Predsednik uredniškega odbora Franc Redek.

Glavni, odgovorni in tehnični urednik Vanja Kastelic. Izdaja lesni kombinat „NOVOLES“ v Straži pri Novem mestu. Naklada 2250 izvodov. Stavke, filmi in montaža ČZP DOLENJSKI LIST. Tisk: KNJIGOTISK Novo mesto.